

ساکنان زهرآگین دریاها

موجودات ساکن این سیاره خاکی - یعنی زمین - همواره موجب شگفتی هستند و این شگفتی را حد و مرزی نیست...

ویژگی‌های اختصاصی موجودات آبی نقش مهمی در بقای آنها داشته است

ساکنان زهرآگین دریاها

جام جم آنلاین: موجودات ساکن این سیاره خاکی - یعنی زمین - همواره موجب شگفتی هستند و این شگفتی را حد و مرزی نیست؛ یعنی چه این موجودات ساکن خشکی باشند چه ساکن دریاها، چه بزرگ و غول‌پیکر باشند یا موجوداتی میکروسکوپی باز هم می‌توان ردپایی از شگفتی را در آنها یافت.

موجودات دریایی به دلیل این که در اعماق آب‌ها زندگی می‌کنند و بندرت می‌توان نمونه‌هایی از آنها را در دریاچه‌ها و رودخانه‌ها یافت، کمتر شناخته شده‌اند. البته آکواریوم‌های بزرگی که در بسیاری از کشورها راه‌اندازی شده می‌توانند نمایشگاه کوچکی از سکونتگاه‌های اقیانوسی باشند و فرصتی را برای آشنایی با این گروه از موجودات ایجاد کنند. بعضی از این موجودات با وجود داشتن ظاهری بسیار زیبا و حتی شگفت‌انگیز موجوداتی سمی و زهرآگین هستند که می‌توانند موجب مرگ انسان شوند. نمونه‌هایی از این موجودات زیبا و در عین حال خطرناک را در ادامه معرفی می‌کنیم.

مار دریایی نواری

زهر این موجود دریایی 10 برابر سمی‌تر از سم مار زنگی است. اما خوشبختانه مار دریایی نواری موجودی است که بندرت انسان را هدف نیش زهرآگینش قرار می‌دهد. این موجود، ساکن آب‌های گرم و کم عمق صخره‌های مرجانی و باتلاق‌های مانگرو است. این گروه از مارهای آبی تنها مارهایی هستند که دوزیست بوده و قادرند حتی تا ده روز نیز در خشکی و به دور از آب به زندگی ادامه دهند.

گره‌ماهی راه‌راه

این موجود تنها گره‌ماهی دنیاست که در ساحل مرجانی سکونت دارد. اگرچه این ماهی در دهانه رودخانه‌های بزرگ، آبگیرها و آب‌های آزاد ساحلی اقیانوس آرام نیز یافت می‌شود. باله‌های پشتی و سینه‌ای گره‌ماهی‌ها مجهز به خارهای سمی است که نیش بسیار دردناکی دارد. البته نیش گره‌ماهی‌ها به ندرت موجب مرگ انسان‌ها می‌شود.

سفره‌ماهی دم‌کوتاه

از زمانی که استیو ایروین، مستندساز معروف استرالیایی و ملقب به شکارچی تمساح هدف حمله یک سفره‌ماهی دم کوتاه قرار گرفت و زخمی شد، این موجود زیبا به ناحق به عنوان قاتل اقیانوس‌ها شناخته شد، اما با وجود تجربه تلخی که ایروین داشت بندرت افرادی را می‌توان یافت که در اثر نیش این سفره‌ماهی جانشان را از دست داده باشند. همه‌ساله شاهد یک یا دو حادثه هستیم که سفره‌ماهی‌ها به عنوان متهم اصلی وقوع آن شناخته می‌شوند. این موجودات از دم خنجرمانندی که دارند برای محافظت از خودشان استفاده می‌کنند.

حلزون دریایی

گرچه به نظر می‌رسد حلزون‌های دریایی - که فاقد پوسته بدنی محافظ هستند - موجوداتی بی‌دفاع در برابر حمله شکارچیان هستند، اما حقیقت این است که این گروه از موجودات با تغذیه از اسفنج‌ها و شقایق‌های دریایی انباری از مواد سمی را در خود مخفی ساخته‌اند. معمولاً حلزون‌های دریایی رنگ درخشانی دارند که آنها را از کف اقیانوس‌ها و مرجان‌های دریایی متمایز می‌سازد. علاوه بر این، رنگ متمایز حلزون‌های دریایی پیام روشنی را نیز برای شکارچیان به همراه دارد که به آنها اعلام می‌کند من خوشمزه نیستم و به من نزدیک نشوید.

شیرماهی

این گروه از موجودات دریایی از نظر ظاهری رنگارنگ و بسیار جذاب هستند. انبار مهمات این ماهی‌ها، باله‌های پشتی سوزن‌مانندشان است که به دیگر موجودات دریایی هشدار می‌دهد از آنها دور بمانند. اگر فردی به این ماهی‌ها نزدیک شود، خطر نیش دردناک خارهای سمی باله‌های پشتی این ماهی‌ها افراد را در معرض خطر مرگ قرار می‌دهد. این موجودات ابتدا ساکن بخش‌هایی از اقیانوس آرام در مجاورت اندونزی بودند، اما بتازگی محدوده سکونت این موجودات به آب‌های گرم بخش‌هایی از دریای کارائیب نیز گسترش یافته است.

مرجان آتشین کارائیب

هر غواصی که با آن موجودات آشنا باشد بخوبی می‌داند چرا به این موجودات لقب آتشین داده می‌شود. روی سطح بدن این موجودات خارهای بسیار ریزی وجود دارد که سوزش دردناکی ایجاد می‌کند. نامگذاری این موجودات تحت عنوان مرجان‌ها می‌تواند تا حدی گمراه‌کننده باشد. این موجودات بیشتر شبیه ژله‌های دریایی هستند. پولیپ‌های نیشدار سطح بدن مرجان‌ها به موجودات

دریایی دیگر هشدار می‌دهد روی سطح بدن آنها رشد نکنند.

سنگ‌ماهی آبسنگی

این موجود در استتار از توانمندی بسیار بالایی برخوردار است و اغلب با یک صخره رنگارنگ یا یک قطعه مرجانی اشتباه گرفته می‌شود. بنابراین می‌تواند به آسانی برای شکار ماهی‌ها و سخت‌پوستان پناه بگیرد. اگر با خطر ناگهانی مواجه شود نیز به طرف پایین خم شده و باله‌های پشتی خود را - که حاوی ماده‌ای سمی است - به حرکت در می‌آورد. زهر این ماهی برای انسان‌ها کشنده است.

ماهی بادکنکی

این موجود بادکنکی بظاهر شبیه یک توپ بی‌آزار است. این موجود - که تحت عنوان ماهی پفکی نیز از آن نام برده می‌شود - با وارد کردن مقادیر زیادی آب یا هوا به داخل بدن تا چند برابر اندازه معمولی بزرگ می‌شود تا به این ترتیب از این که مورد حمله شکارچیان قرار گیرد، جلوگیری کند. آن دسته از شکارچیانی که به این هشدار توجه نمی‌کنند شاید دیگر زنده نمانند تا از این اشتباهشان درس عبرتی بگیرند. در داخل بدن این ماهی ماده‌ای به نام تتروودوکسین یافت می‌شود که نه تنها برای انسان بلکه برای دیگر موجودات نیز می‌تواند مرگبار باشد. این ماهی مخزن سمی است که می‌تواند بیش از 30 نفر را به کام مرگ ببرد.

ستاره دریایی خاردار

این موجود بی‌مهره همچون آفتی در صخره‌های مرجانی گسترده می‌شود. ستاره دریایی ماده، سالانه 100 میلیون تخم می‌گذارد. این موجودات خارپوست، معده خود را روی مرجان‌های زنده گسترده ساخته و از آنها تغذیه می‌کنند. افزایش جمعیت ستاره دریایی خاردار می‌تواند تهدیدی جدی برای صخره‌های مرجانی اقیانوس آرام و هند باشد.

اختاپوس حلقه آبی

این موجود در همزیستی مسالمت‌آمیز با کلونی از باکتری‌هاست که روی غدد بزاقی آن زندگی می‌کنند. این باکتری سمی تولید می‌کند که عصب‌ها را هدف قرار می‌دهد. این سم بظاهر هیچ اثری در عملکرد سیستم عصبی اختاپوس ندارد، اما می‌تواند در مدت زمان چند ثانیه جان انسان‌ها را بگیرد. بزاق زهرآگین اختاپوس‌ها به آنها کمک می‌کند بتوانند خرچنگ‌ها و نرم‌تنانی را که شکار کرده‌اند براحتی هضم کنند.

عقرب‌ماهی

اعضای خانواده بزرگ این گروه از موجودات دریایی ساکن کف دریا هستند. در این قسمت از دریا یا رودخانه، عقرب‌ماهی‌ها در کمین شکاری که هدف قرار داده‌اند پناه می‌گیرند. این موجودات از توانایی استتار بالایی برخوردارند تا جایی که بسیاری از موجوداتی که طعمه عقرب‌ماهی‌ها قرار می‌گیرند، متوجه نمی‌شوند چه موجودی آنها را هدف شکار خود قرار داده است. عقرب‌ماهی‌ها به خارهای سمی روی بدنشان مجهز هستند و هر موجودی که تلاش کند آنها را شکار کند در معرض خطر نیش خطرناک عقرب‌ماهی‌ها قرار می‌گیرد.